

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 6. april 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 6. april 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG DA SE POZOVE SVJEDOK FERID
SPAHIĆ RADI UNAKRSNOG ISPITIVANJA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu da se pozove svjedok Ferid Spahić radi unakrsnog ispitivanja" (dalje u tekstu: Zahtjev), koji je 2. marta 2011. podnio optuženi i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu traži od Vijeća da naloži svjedoku Feridu Spahiću (dalje u tekstu: svjedok) da pristupi radi unakrsnog ispitivanja, "budući da je otkriveno da on ima informacije koje idu u prilog odbrani, a koje nisu sadržane u njegovoj ranijoj izjavi ili iskazu".¹ Transkripti ranijeg iskaza svjedoka i njegove izjave uvršteni su u spis u ovom postupku na osnovu pravila 92*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).²

2. Optuženi tvrdi da su članovi njegovog tima odbrane 22. februara 2011. u prisustvu predstavnika Tužilaštva (dalje u tekstu: tužilaštvo) obavili razgovor sa svjedokom i da im je on tom prilikom pružio informacije koje nisu sadržane u njegovoj ranijoj izjavi ni u iskazu.³ Optuženi tvrdi da se tim informacijama dokazuju njegova djela, ponašanje i stanje svijesti i da svjedoka treba pozvati radi unakrsnog ispitivanja kako bi mogao svjedočiti o tim dodatnim informacijama. On dodaje da bi bilo nezgodno i nepravično prema Vijeću da raspolaže samo onim dijelom svjedočenja svjedoka koji ide u prilog tužilaštvu.⁴

3. Optuženi objašnjava da je svjedok tokom razgovora izjavio da je u aprilu 1992. Jugoslovenska narodna armija (dalje u tekstu: JNA) ušla u Višegrad, zauzela grad bez ljudskih žrtava i pozvala izbjeglice da se vrate u Višegrad garantujući im bezbjednost. Po mišljenju optuženog, svjedok smatra da su taj poziv uputili general Dragoljub Ojdanić, Slobodan Milošević, ili lično optuženi i da je optuženi "bio jedini koji je mogao narediti UK-u (Užičkom korpusu) da ne ubije nikoga u Višegradu; da spriječi 'jake vojne skupine' da čine

---

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 2. V. Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za jedanaest opština), 10. novembar 2009. (dalje u tekstu: Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*).

³ Zahtjev, par. 4. Optuženi prilaže Zahtjevu memorandum u kom se detaljno rezimira sadržaj razgovora (dalje u tekstu: Memorandum).

⁴ Zahtjev, par. 8.

zločine".⁵ Optuženi tvrdi da je svjedok tokom razgovora takođe izjavio da je JNA napustila Višegrad 18. i 19. maja 1992. i da je primijetio da su u prvim danima poslije dolaska Užičkog korpusa ubijanja ljudi bila spriječena. Svjedok dodaje da su general Ojdanić, Slobodan Milošević ili lično optuženi naredili da ne smije biti nikakvog ubijanja.⁶ Po mišljenju optuženog, svjedok je takođe pomenuo jedno naređenje koje je 13. juna 1992. poslao optuženi, kao predsjednik Republike Srpske, u vezi sa Ženevskim konvencijama.⁷

4. Tužilaštvo je 16. marta 2011. dostavilo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog da se pozove svjedok Ferid Spahić radi unakrsnog ispitivanja" (dalje u tekstu: Odgovor) u kom se protivi Zahtjevu.⁸ Tužilaštvo tvrdi da Zahtjev predstavlja zahtjev za ponovno razmatranje odluke Vijeća da prihvati svjedočenje svjedoka bez unakrsnog ispitivanja i da optuženi nije pokazao da postoji očigledna greška u rezonovanju, niti da je ponovno razmatranje potrebno kako bi se spriječila naprava.⁹ U prilog ovoj drugoj tvrdnji tužilaštvo izjavljuje da svjedok nije tokom razgovora pružio informacije koje se mogu smatrati prihvatljivim dokazima o djelima, ponašanju ili stanju svijesti optuženog.¹⁰ Svjedok je preživjeli jednog incidenta ubijanja i njegovo svjedočenje uglavnom se odnosi na taj incident, kao i na druge događaje koje su doveli do protjerivanja nesrba iz Višegrada.¹¹

5. Tužilaštvo tvrdi da je svjedok tokom razgovora iznio svoje lično mišljenje o generalu Ojdaniću, Slobodanu Miloševiću i optuženom, te o njihovoj mogućoj umiješanosti u događaje u opštini Višegrad 1992. godine, ali da nije sugerisao da je imao bilo kakve lične kontakte s ijednim od njih ili da je rukovao njihovom korespondencijom. Pored toga, dodaje tužilaštvo, ni u svjedočenju svjedoka koje je već prihvaćeno na osnovu pravila 92*bis* ni u informacijama koje je on pružio tokom razgovora nema ničeg što bi upućivalo na zaključak da je on imao bilo kakve lične kontakte sa bilo kojim višim vojnim zvaničnikom ili političkim rukovodiocem. Prema tome, svjedok nije u mogućnosti da na osnovu raspoloživih informacija svjedoči o naređenjima ili planovima koji su izdavani na visokom nivou u vezi s preuzimanjem vlasti u opštini Višegrad i postupanjem prema stanovništvu opštine.¹²

---

⁵ Zahtjev, par. 5.

⁶ Zahtjev, par. 6.

⁷ Zahtjev, par. 7.

⁸ Odgovor, par. 1.

⁹ Odgovor, par. 1, gdje se upućuje na Prvu odluku na osnovu pravila 92*bis*.

¹⁰ Odgovor, par. 5.

¹¹ Odgovor, par. 6.

¹² Odgovor, par. 7.

6. Tužilaštvo pored toga tvrdi da Zahtjev i Memorandum u bitnim aspektima netačno odražavaju karakter informacija koje je svjedok pružio tokom razgovora. Tužilaštvo objašnjava da zapažanja istražitelja tužilaštva koji je bio prisutan tokom razgovora upućuju na zaključak da je suština svjedokovih informacija bila u potpunoj suprotnosti s onim kako ju je okarakterisao optuženi i navodi primjere za tvrdnju o njihovom iskrivljavanju.¹³

7. Najzad, tužilaštvo dodaje da je malo vjerovatno da će mišljenja svjedoka o umiješanosti pojedinaca na visokim položajima u događaje u opštini Višegrad biti od pomoći Vijeću prilikom rješavanja po optužbama navedenim u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica). Pored toga, optuženi će tokom dokaznog postupka odbrane imati mogućnost da pozove svjedoke i ponudi dokumentarne dokaze u vezi s pitanjima koje namjerava dokazivati posredstvom ovog svjedoka.¹⁴

II. Diskusija

8. Pretresno vijeće je 15. oktobra 2009. donijelo "Odluku po Trećem zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za grad Sarajevo)" (dalje u tekstu: Odluka po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*), u kojoj je u kratkim crtama izložilo pravo mjerodavno za zahtjeve podnesene na osnovu pravila 92*bis*. Vijeće neće ovdje ponavljati diskusiju o mjerodavnom pravu, ali upućuje na relevantne paragrafe Odluke po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*.¹⁵

9. Kada je riječ o ponovnom razmatranju odluke Vijeća, Vijeće napominje da zahtjevi za preispitivanje nisu predviđeni Pravilnikom, da oni proizlaze iz sudske prakse Međunarodnog suda, i da su prihvatljivi samo pod određenim okolnostima.¹⁶ Međutim, Žalbeno vijeće je na sljedeći način definitivno formulisalo pravni standard za ponovno razmatranje neke odluke: "[V]jeća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".¹⁷ Stoga, strana koja podnosi zahtjev ima obavezu da

¹³ Odgovor, par. 9.

¹⁴ Odgovor, par. 10–11.

¹⁵ Odluka po Trećem zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 4–11.

¹⁶ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009., str. 2.

¹⁷ Daljnja odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92*bis* (svjedoci za jedanaest opština), 9. februar 2010. (dalje u tekstu: Daljnja odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*), par. 8, gdje se poziva na *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108*bis*.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., par. 25, fusnota 40 (gdje se

uvjeri Vijeće u postojanje očigledne greške u rezonovanju ili naročitih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.¹⁸

10. U Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis Vijeće je prihvatilo svjedočenje svjedoka na osnovu pravila 92bis bez obaveze da pristupi radi unakrsnog ispitivanja. Optuženi u Zahtjevu traži od Vijeća da naloži svjedoku da pristupi radi unakrsnog ispitivanja na osnovu činjenice da je svjedok pružio nove informacije za koje on smatra da idu u prilog njegovoj tezi.

11. Primjenjujući prvi kriterijum provjere za ponovno razmatranje, odnosno razmatrajući da li je pokazana očigledna greška u rezonovanju u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, Vijeće napominje da optuženi u Zahtjevu ne objašnjava kako je Vijeće pogriješilo u ocjeni svjedočenja svjedoka i, umjesto toga, uopšteno traži od Vijeća da preispita svoju odluku u svjetlu novih informacija koje su pribavljene tokom razgovora sa svjedokom. Vijeće se stoga nije uvjerilo da je pokazana očigledna greška u rezonovanju u Odluci po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis.

12. U vezi s drugim kriterijumom provjere za ponovno razmatranje, optuženi po svemu sudeći tvrdi da se novim informacijama koje je svjedok pružio tokom razgovora dokazuju njegova djela, ponašanje ili stanje svijesti, i da te informacije idu u prilog njegovoj tezi, te da, kako bi ih uvrstilo u spis, svjedoka treba pozvati radi unakrsnog ispitivanja. Vijeće prvo napominje da nigdje u svjedočenju svjedoka (a radi se o približno 65 stranica transkripta iz predmeta *Vasiljević* i otprilike istom broju stranica iz predmeta *Lukić*, kao i o izjavi svjedoka na osam stranica) nije bilo u stanju da pronade pominjanje djela i ponašanja optuženog niti bilo šta što bi upućivalo na zaključak da je svjedok imao neposredna saznanja o djelima, ponašanju ili stanju svijesti optuženog. Vijeće uvažava činjenicu da se u Memorandumu zaista pominju djela i ponašanje optuženog; međutim, nakon što je razmotrilo te primjere, Vijeće smatra da su oni u najboljem slučaju minorni ili uopšteni, posebno imajući u vidu da svjedok nije lično poznao optuženog ni druge zvaničnike bosanskih Srba na visokim položajima. U tom pogledu, Vijeće podsjeća da je svjedok jedan od preživjelih incidenta

---

citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005., par. 203-204); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "*Requête de l'Appelant en Reconsidération de la Décision du 4 avril 2006 en Raison d'une Erreur Matérielle*" odbrane, 14. juni 2006., par. 2.

¹⁸ Daljnja odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92bis, par. 8, gdje se poziva na *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; takođe se poziva na *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 2; *Tužilac protiv Prlića i*

ubijanja za koji se optuženi tereti u Optužnici i da se njegovo svjedočenje prvenstveno odnosi na taj incident, kao i na događaje u Višegradu početkom 1992. godine, uključujući njegov odlazak u konvoju u junu 1992. Svjedok nije odigrao nikakvu konkretnu ulogu u zločinima za koje se optuženi tereti u Optužnici ako se izuzme činjenica da je i sam bio žrtva jednog od zločina koji se optuženom stavljaju na teret. On nije učestvovao u političkom životu u periodu na koji se odnosi Optužnica niti je bio na položaju na kom bi iz prve ruke mogao steći saznanja o djelima i ponašanju optuženog. Prema tome, komentari koje je svjedok dao po svemu sudeći nemaju nikakav značaj za djela i ponašanje za koje se optuženi tereti u Optužnici. Shodno tome, da su bili sadržani u svjedočenju čije je prihvatanje zatraženo na osnovu pravila 92bis, ti komentari ne bi sami po sebi doveli do odluke da svjedoka treba pozvati radi unakrsnog ispitivanja.¹⁹

13. Optuženi takođe tvrdi da bi bilo nezgodno i nepravično prema Vijeću da raspolaže samo onim dijelom svjedočenja svjedoka koji ide u prilog tužilaštvu. Još jednom, Vijeće smatra da pominjanje djela i ponašanja optuženog od strane svjedoka u najboljem slučaju odražava lično mišljenje svjedoka, koje nije zasnovano ni na kakvim saznanjima iz prve ruke, a ne dokaze zasnovane na činjenicama. Vijeće ne vidi kako bi ova lična mišljenja suštinski pomogla tezi optuženog u slučaju da svjedok pristupi radi unakrsnog ispitivanja. Optuženi će tokom unakrsnog ispitivanja drugih svjedoka tužilaštva ili tokom svog dokaznog postupka imati dosta mogućnosti da izvede dokaze u vezi s pitanjima koja želi dokazati posredstvom svjedoka, i da ponudi dokumentarne dokaze koji su dovoljno pouzdani i imaju dokaznu vrijednost za pitanja za koja smatra da će suštinski pomoći njegovoj tezi.

14. Iz navedenih razloga, Vijeće se nije uvjerilo da je ponovno razmatranje odluke da prihvati svjedočenje svjedoka na osnovu pravila 92bis, a bez pozivanja svjedoka da pristupi radi unakrsnog ispitivanja potrebno kako bi se spriječila nepravda.

III. Dispozitiv

15. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 54 Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

---

drugih, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009., str. 2–3.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 6. aprila 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

---

¹⁹ V., na primjer, Odluka po Prvom zahtjevu na osnovu pravila 92*bis*, par. 23, fusnota 25.